

**POTISKI VODOVODI –
TISZA MENTI VIZMUVEK DOO
HORGOS**

**NAPOMENE UZ REDOVAN GODIŠNJI
FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2017. GODINU**

1. OSNOVNI PODACI O DRUŠTVU

POTISKI VODOVODI - TISZA MENTI VIZMUVEK DOO HORGOSŽ, Horgoš (u daljem tekstu POTISKI VODOVODI - TISZA MENTI VIZMUVEK DOO ili Društvo) se bavi proizvodnjom i prodajom proizvoda, robe i usluga iz osnovne delatnosti Društva .

Registrovana šifra pretežne delatnosti je 3600- Skupljanje, prečišćavanje i distribucija vode.

POTISKI VODOVODI - TISZA MENTI VIZMUVEK DOO, Horgoš (matični broj 08025355, poreski identifikacioni broj 100787707 je organizovano kao društvo sa ograničenom odgovornošću i upisano je u Registar privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre po rešenju broj 71891/2005 od 15.jula.2005 godine.

Sedište Društva je u Horgošu u ulici Železnička 22.

Organi Društva su Nadzorni odbor i Skupština Opština Kanjiža.

POTISKI VODOVODI – TISZA MENTI VIZMUVEK DOO Horgoš, se na osnovu zakonom utvrđenih kriterijuma za razvrstavanje, razvrstalo u mala pravna lica.

Prosečan broj zaposlenih u toku 2017. godine bio je 85 (u 2016. godini 94).

STATUS PREDUZEĆA

- 30.12.2015. godine u Službenom glasniku RS br 113, objavljeno je da je Vlada RS donela Rešenje o preuzimanju vlasničkih prava na društvenom kapitalu u privrednom društvu POTISKI VODOVODI d.o.o. HORGOSŽ u korist Republike Srbije.
- Zaključkom br. 023-02-1127/2016-05-654/05-0707 Sektora za privatizaciju i stečaj obustavljen je proces privatizacije Preduzeća.
- Na osnovu Zahteva br 15-0006 upućenog APR-u koji je pozitivno rešen, doneto je 4.jula 2016. godine REŠENJE br. BD53566/2016 kojim je izvršena REGISTRACIONA PRIJAVA PROMENE PODATAKA: PROMENA ČLANOVA DRUŠTVA U IME RS.
- Dana 23.03.2017. godine donet je Zaključak vlade RS o davanju saglasnosti, da se udeo Republike Srbije u osnovnom kapitalu privrednog društva, Potiski vodovodi d.o.o. Horgoš, u iznosu 100 % prenese na opštinu Kanjiža bez naknade, o čemu je 12.04.2017 sklopljen Ugovor o prenosu udela.
- Rad preduzeća tokom 2017. godine je organizovan na osnovu dokumenta: „OSNIVAČKI AKT PRIVREDNOG DRUŠTVA POTISKI VODOVODI – TISZA MENTI VIZMUVEK DOO, HORGOSŽ – prečišćen tekst“, od maja 2017. godine. Iako smo organizovali poslovanje kao društvo sa ograničenom odgovornošću (DOO), poslujemo po principima Zakona o javnim preduzećima zbog delatosti vodosnabdevanja.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

Priloženi finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu ("Službeni glasnik RS", br. 62/2013 – u daljem tekstu: Zakon) i Međunarodnim standardom finansijskog izveštavanja za mala i srednja pravna lica ("Sl. glasnik RS", br. 117/2013 - u daljem tekstu: MSFI za MSP).

Osnovne računovodstvene politike primenjene za sastavljanje ovih finansijskih izveštaja navedene su u Napomeni 3. Ove politike su konzistentno primenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju redovne (pojedinačne) finansijske izveštaje Društva za 2017. godinu. Društvo nema zavisna društva i ne sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje.

Finansijski izveštaji su prikazani u RSD, koji je u isto vreme i funkcionalna valuta Društva. Iznosi su iskazani u RSD, zaokruženi na najbližu hiljadu osim ako nije drugačije naznačeno.

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 i 144/2014).

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 95/2014 - u daljem tekstu: Pravilnik o kontnom okviru).

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa MSFI za MSP zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Društva. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u napomeni 4.

Preračunavanje stranih valuta

Sva sredstva i obaveze u stranim sredstvima plaćanja se na dan izveštavanja preračunavaju u njihovu dinarsku protivvrednost primenom zvaničnog deviznog kursa Narodne banke Srbije važećeg na taj dan. Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije ili vrednovanja po kome se stavke ponovo odmeravaju.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspeha, kao deo finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

Kursevi primenjeni na dan bilansiranja su sledeći:

		31. decembar 2017.	31. decembar 2016.
EUR	1	118,4727	123,4723
USD	1	99,1155	117,1353

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su inicijalno priznata po nabavnoj vrednosti. Naknadno vrednovanje nematerijalnih ulaganja izvršeno je po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja. Amortizacija nematerijalnih ulaganja se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se njihova nabavna vrednost rasporedila tokom njihovog procenjenog veka trajanja koji se kreće u rasponu od 5 godina.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Stavke nekretnina, postrojenja i opreme, odmeravaju se prilikom početnog priznavanja po svojoj nabavnoj vrednosti odnosno, ceni koštanja.

Nabavna vrednost uključuje izdatke koji se direktno pripisuju nabavci sredstava, što uključuje fakturnu vrednost (uključujući carinske dažbine i PDV), sve troškove koji se direktno pripisuju dovođenju sredstva na lokaciju i u stanje koje je neophodno da bi sredstvo moglo funkcionisati na način na koji rukovodstvo očekuje, inicijalnu procenu troškova demontaže, uklanjanja sredstva i obnove područja na kom je sredstvo locirano.

Nakon početnog priznavanja kao sredstva, stavke nekretnina, postrojenja i opreme su odmerena po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i eventualne kumulirane gubitke po osnovu obezvređenja.

Osnovicu za amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme čini nabavna vrednost umanjena za ostatak vrednosti. Ako je ostatak vrednosti sredstva beznačajan, smatra se da je jednak nuli, a kada je značajan, ostatak vrednosti se procenjuje na dan sticanja i ne povećava se naknadno zbog promene cena.

Obračun amortizacije počinje narednog meseca od meseca kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje, dok se sa obračunom amortizacije prestaje kada je sadašnja vrednost jednaka nuli, kada se sredstvo rashoduje ili otuđi.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se za svako posebno sredstvo primenom metode proporcionalnog otpisivanja, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja, primenom sledećih amortizacionih stopa:

	Stopa amortizacije (%)
1. NEKRETNINE (GRAĐEVINSKI OBJEKTI)	
Građevinski objekti visosko gradnje (zgrade, radionice, garaže) kao i postrojenja koja se smatraju samostalnim građevinskim objektom	1,3
Objekti kanalizacije i vodovoda	2,5
2. POSTROJENJA I OPREMA	
Oprema za vršenje delatnosti	7,0
Radne mašine I transportna sredstva	7,0
Nameštaj I poslovni inventar	12,50
Kancelarijska oprema, računarska oprema, telekomunikaciona oprema	20,0
Specijalna oprema	10,0

Korisni vek upotrebe sredstva se revidira i po potrebi koriguje na datum svakog bilansa stanja.

Zemljište se iskazuje po nabavnoj vrednosti, koju čini fakturna vrednost dobavljača, uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Kod građevinskog zemljišta, u nabavnu vrednost uračunavaju se svi izdaci koji su izvršeni za nabavku, ali i za pripremu zemljišta za korišćenje. U vrednost zemljišta ulaze i eventualni troškovi promene namene zemljišta.

Zemljište ne podleže obavezi obračuna amortizacije.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine se početno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja. Troškovi transakcije se uključuju u početno priznatu vrednost.

Nakon početnog priznavanja, investicione nekretnine se iskazuju po fer vrednosti. Svi dobiti i gubici koji su rezultat procene fer vrednosti iskazuju se u bilansu uspeha perioda u kome je procena izvršena.

Osnovni finansijski instrumenti

Osnovni finansijski instrumenti Društva uključuju gotovinu, depozite po viđenju i depozite sa fiksnim rokom, komercijalne papire i menice, potraživanja i obaveze iz poslovanja, date i primljene kredite i pozajmice, kao i učešća u kapitalu

Potraživanja po osnovu prodaje i ostala potraživanja iz poslovanja

Prodaju svojih proizvoda i usluga, Društvo vrši na osnovu uobičajenih uslova prodaje i takva potraživanja nisu kamatonosna. U slučaju kada se prodaja vrši uz dugoročni period kreditiranja, potraživanja se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Na svaki datum bilansa stanja, knjigovodstvena vrednost potraživanja se analizira sa ciljem da se utvrdi da li postoje objektivni razlozi da knjigovodstvena vrednost neće biti nadoknađena u celini. Ukoliko postoje, gubitak po osnovu obezvređenja se priznaje u tekućem bilansu uspeha.

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima nastaju na osnovu uobičajenih uslova i ne nose kamatu. Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po nominalnoj (fakturnoj) vrednosti. Dugoročne obaveze iz poslovanja naknadno se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Obaveze po osnovu kredita i zajmova

Obaveze po osnovu kredita i zajmova se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope. Rashod kamata se iskazuje u okviru finansijskih rashoda tekućeg bilansa uspeha.

Zalihe

Zalihe se vrednuju po nižoj od nabavne vrednosti, odnosno cene koštanja i neto prodajne vrednosti.

Nabavna vrednost materijala i robe predstavlja vrednost po fakturi dobavljača uvećanu za transportne i ostale zavisne troškove nabavke.

Cena koštanja gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje obuhvata utrošene sirovine, direktnu radnu snagu, ostale direktne troškove (troškovi amortizacija, troškovi održavanja, troškovi energije za grejanje, troškovi pogonske energije).

Neto prodajna vrednost je procenjena prodajna cena u uobičajenom toku poslovanja, umanjena za procenjene varijabilne troškove prodaje.

Izlaz sa zaliha se utvrđuje metodom prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha materijala i robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost.

Vanbilansna sredstva i obaveze

Vanbilansna sredstva/obaveze uključuju: potraživanja/obaveze po instrumentima obezbeđenja plaćanja kao što su garancije i drugi oblici jemstva.

Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procenu izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Kada je efekat vremenske vrednosti novca značajan, iznos rezervisanja je sadašnja vrednost očekivanih izdataka zahtevanih da se obaveza izmiri, dobijen diskontovanjem pomoću stope pre poreza koja odražava tekuće tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizike specifične za obavezu. Kada se koristi diskontovanje, knjigovodstvena vrednost rezervisanja se povećava u svakom periodu, tako da odražava protok vremena. Ovo povećanje se iskazuje kao trošak pozajmljivanja.

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene.

Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspeha tekuće godine. Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima. Potencijalne obaveze se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Društvo ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

Zakupi (Lizing)

Društvo kao zakupac

Finansijski zakup

Zakup se klasifikuje kao finansijski zakup ako se njim suštinski prenose na zakupca svi rizici i koristi povezani sa vlasništvom. Finansijski zakup se kapitalizuje na početku zakupa po vrednosti nižoj od fer vrednosti zakupljenog sredstva i sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja zakupnine.

Svaka zakupnina se raspoređuje na obaveze i finansijske rashode kako bi se postigla konstantna periodična kamatna stopa na preostali iznos obaveze. Finansijski rashodi se priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose. Zakupljena sredstva na bazi finansijskog zakupa amortizuju se u toku perioda kraćeg od korisnog veka trajanja sredstva ili perioda zakupa.

Društvo kao zakupodavac

Finansijski zakup

Kada se sredstva daju u zakup po osnovu finansijskog zakupa, neto investicija u zakup se priznaje kao potraživanje. Razlika između buduće i sadašnje vrednosti potraživanja se iskazuje kao nezarađeni finansijski prihod.

Prihod od zakupa se priznaje u toku perioda trajanja zakupa primenom metode neto ulaganja, koja odražava konstantnu periodičnu stopu povraćaja.

Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi u toku perioda trajanja zakupa.

Primanja zaposlenih

Otpremnine i jubilarne nagrade

Društvo obezbeđuje otpremnine prilikom odlaska u penziju. Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju se procenjuju na godišnjem nivou. Evidentiraju se na teret ili u korist bilansa uspeha perioda u kome su nastali.

Priznavanje prihoda

Društvo priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti i kada je verovatno da će u budućnosti Društvo imati priliv ekonomskih koristi. Prihod se priznaje u visini fer vrednosti primljenog iznosa ili potraživanja po osnovu prodaje roba i usluga u toku normalnog poslovanja Društva. Prihod se iskazuje bez PDV-a, povraćaja robe, rabata i popusta

Takođe, sledeći specifični kriterijumi za priznavanje moraju da budu ispunjeni pre nego što se prihod prizna:

Prihod od prodaje proizvoda i robe

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju kada su suštinski svi rizici i koristi od vlasništva nad proizvodima i robom prešli na kupca, što se uobičajeno dešava prilikom isporuke proizvoda i robe.

Smatra se da prilikom prodaje nije prisutan nijedan element finansiranja pošto se prodaja vrši uz kreditni rok plaćanja od 45 dana, što je u skladu sa tržišnom praksom.

Prihod od prodaje usluga

Društvo prodaje usluge (hidrograđevinske usluge, skupljanje, prečišćavanje i distribucija voda). Ove usluge se pružaju na bazi utrošenog vremena i materijala, ili putem ugovora sa fiksnom cenom, sa uobičajeno definisanim ugovorenim uslovima.

Prihod od ugovora na bazi utrošenog vremena i materijala, priznaje se po ugovorenim naknadama s obzirom da su utrošeni radni sati i da su nastali direktni troškovi. Za ugovore na bazi utroška materijala stanje dovršenosti se odmerava na bazi nastalih troškova materijala kao procenat od ukupnih troškova koji treba da nastanu.

Prihod od kamata

Prihod od kamata potiče od kamata na deponovana sredstva kod banaka. Prihodi od kamata se priznaju u periodu u kome je Društvo steklo pravo da se kamata primi.

Prihod od zakupnina

Prihod od zakupnina potiče od davanja nekretnina u zakup.

Porez na dobit

Troškovi poreza na dobit perioda obuhvataju tekući i odloženi porez. Porez se priznaje u bilansu uspeha, osim do visine koja se odnosi na stavke koje su direktno priznate u kapitalu. U tom slučaju porez se takođe priznaje u kapitalu.

Tekući porez

Porez na dobitak se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica i relevantnim podzakonskim aktima. Porez na dobitak obračunava se primenom stope od 15% na poresku osnovicu iskazanu u poreskom bilansu.

Gubici iz tekućeg perioda mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u godišnjem poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izveštajima.

Odloženi porez na dobit se odmerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti.

Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivane buduće oporezive dobiti dovoljan da se sve odbitne privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na svaki izveštajni datum i priznaju do mere u kojoj je postalo verovatno da će buduća oporeziva dobit dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva.

4. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCENE I PROSUĐIVANJA

Računovodstvene procene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se veruje da će u datim okolnostima biti razumna.

Društvo pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. O procenama i pretpostavkama koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine biće reči u daljem tekstu.

Korisni vek upotrebe nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši Rukovodstvo Društva i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba. Promene u procenama mogu da dovedu do značajnih promena u sadašnjoj vrednosti i iznosima koji su evidentirani u bilansu uspeha u određenim periodima.

Obezvredenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna ulaganja i nekretnine, postrojenja i oprema Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvredeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvredjenja.

Razmatranje obezvredjenja zahteva od rukovodstva subjektivno prosuđivanje u pogledu tokova gotovine, stopa rasta i diskontnih stopa za jedinice koje generišu tokove gotovine, a koje su predmet razmatranja.

Obezvredenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

Procenjivanja kratkoročnih potraživanja i plasmana vrši se na kraju obračunskog perioda na osnovu rizika naplativosti. Kratkorična potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 60 dana od dana isteka roka za naplatu indirektno se otpisuju u visini od 100% nominalnog iznosa potraživanja, sem u slučaju kada iz obrazloženog predloga Direktora preduzeća proizlazi da se, iako potraživanje nije naplaćeno u roku od 60 dana od dana isteka roka za naplatu, ne radi o potraživanju kod koga je izvesna nenaplativost.

Ovim slučajevima indirektni otpis potraživanja se vrši po proceni Direktora.

Potraživanje od fizičkog lica za komunalne usluge indirektno otpisuje na osnovu iskazana dugovanja preko jedne godine.

Indikatori verovatne nenaplativosti potraživanja su: kašnjenje kupca u izmirivanju svoje obaveze, blokada računa kupca, nad kupcem je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, prilikom usklađivanja potraživanja i obaveza, kupac ne priznaje iskazano potraživanje itd.

Direktan otpis potraživanja od kupaca na teret rashoda perioda se vrši ukoliko je nenaplativost izvesna i dokumentovana (npr: društvo/preduzetnik nije uspeo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu, potraživanje je zastarelo u skladu sa relevantnim propisima kojima se uređuje zastarelost poput ZOO, kupca je nemoguće locirati usled toga što je brisan iz nadležnog registra i sl.)

Prilikom utvrđivanja indirektnog i direktnog otpisa potraživanja uzimaju se u obzir odredbe Odeljka 32 Događaji posle izveštajnog perioda.

Rezervisanja po osnovu otpremnina

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada i budućih povećanja naknade po odlasku u penziju. Društvo samostalno vrši sveobuhvatnu aktuarsku procenu potrebnu za izračunavanje obaveze po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju.

Za potrebe procene rezervisanja u nedostatku pouzdanijih pokazatelja primenjuje se referentna stopa NBS kao diskontna stopa, koja je aktuelna u momentu uvođenja rezervisanja.

Nastali akturaski dobici/gubici nastali prilikom ponovne procene rezervisanja prilikom odlaska u penziju se priznaju u okviru dobitka ili gubitka, odnosno bilansa uspeha. Prilikom obračuna rezervisanja ne uzima se u obzir pretpostavka mortaliteta, ali se uzima u obzir pretpostavljena fluktuacija zaposlenih. Fluktuacija zaposlenih se utvrđuje na osnovu proseka uz uvažavanje sopstvenih iskustava, kao i očekivanja u narednom periodu. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Pretpostavke aktuarskog obračuna su obelodanjene u Napomeni 32. uz finansijske izveštaje.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske kredite i poreske gubitke do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski krediti i poreski gubici mogu iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Društva je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

5. NEMATERIJALNA ULAGANJA

	U hiljadama RSD
	Ostala nematerijalna imovina
Nabavna vrednost	
Stanje 1. januara 2017. god.	2.720
Nove nabavke i dati avansi	470
Stanje 31. decembra 2017.	3.190
Ispravka vrednosti	
Stanje 1. januara 2017. godine	1.659
Amortizacija (napomena 31)	478
Stanje 31. decembra 2017.	2.137
Sadašnja vrednost 1.01.2017.	1.061
Sadašnja vrednost 31.12.2017.	1.053

Na dan 31. decembra 2017. godine, Društvo nema nematerijalna ulaganja pod zalog uspostavljenim radi obezbeđenja urednog izmirenja svojih finansijskih obaveza.

6. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

	Zemljište	Građevinsk i objekti	Postrojenja i oprema	Ulaganja u tuđe NPO	U hiljadama RSD NPO u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost						
Stanje 1. januara 2017. godine	6.749	386.819	224.668	1.589	-	619.825
Nove nabavke i dati avansi	-	443	1.159	-	5.300	6.902
Prenos sa NPO u pripremi	-	-	-	-	(1.601)	(1.601)
Otuđenja i rashodovanja	-	-	(1.165)	-	-	(1.165)
Stanje 31. decembra 2017.	6.749	387.262	224.662	1.589	3.699	623.961
Ispravka vrednosti						
Stanje 1. januara 2017. godine	-	205.389	175.957	331	-	381.677
Amortizacija (Napomena 29)	-	6.369	8.449	79	-	14.897
Otuđenja i rashodovanje	-	-	(1.146)	-	-	(1.146)
Stanje 31. decembra 2017.	-	211.758	183.260	410	-	395.428
Sadašnja vrednost 1.01.2017.	6.749	181.430	48.711	1.258	-	238.148
Sadašnja vrednost 31.12.2017.	6.749	175.504	41.402	1.179	3.699	228.533

Na dan 31. decembra 2017. godine, Društvo nema nepokretnosti ni opremu pod hipotekom ili zalogom uspostavljenim radi obezbeđenja urednog izmirenja svojih finansijskih obaveza

7. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama bile su kao što sledi:

	2017	U hiljadama RSD 2016
Sadašnja vrednost		
Stanje na dan 1. januara	19.584	63.418
Dobici/(gubici) po osnovu promene fer vrednosti	-	-
Isknjiženje na osnovu sudskog rešenja	-	(43.834)
Stanje na dan 31. decembra	19.584	19.584

Procena fer vrednosti investicione nekretnine vrši lice iz preduzeća koje imenuje direktor preduzeća ili eksterno stručno lice.

Dobitak ili gubitak nastao zbog promene fer vrednosti investicione nekretnine uključuje se u neto dobitak ili gubitak iz perioda u kojem je nastao.

8. ZALIHE

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Materijal	12.610	13.766
Rezervni delovi	2.628	2.524
Alat i inventar	6.817	6.745
	<u>22.055</u>	<u>23.035</u>
Minus: ispravka vrednosti	(6.527)	(6.489)
	<u>15.528</u>	<u>16.546</u>
Gotovi proizvodi	160	162
Dati avansi dobavljačima u zemlji	502	470
Ispravka vrednosti datih avansa	(158)	(159)
	<u>16.032</u>	<u>17.019</u>

Smanjenje gotovih proizvoda iskazuje se u okviru poslovnih rashoda u bilansu uspeha.

U toku godine, izvršen je otpis zastarelih zaliha materijala u ukupnom iznosu od RSD 3 hiljada na teret Ostalih rashoda u Bilansu uspeha.

9. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Kupci u zemlji	83.620	77.121
Kupci u inostranstvo	105	
Minus: ispravka vrednosti	(25.068)	(25.098)
	<u>58.657</u>	<u>52.023</u>

Potraživanja po osnovu prodaje, sadašnje vrednosti RSD **58.657** hiljada (2016. godina RSD 52.023 hiljada)

Formiranje i ukidanje ispravke vrednosti potraživanja iskazuje se u okviru "Ostalih rashoda/ostalih prihoda" u bilansu uspeha. Iznosi knjiženi u korist ispravke vrednosti isknižavaju se kada se ne očekuje da će biti naplaćeni.

10. DRUGA POTRAŽIVANJA

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Potraživanja za kamatu	4.010	4.021
Ispravka vrednosti potraživanje za kamatu	(3.977)	(3.977)
Potraživanja od zaposlenih	15	14
Potraživanja po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa	1.368	632
Potraživanja po osnovu naknada šteta	142	146
Potraživanja od fondova po osnovu isplaćenih naknada zaposlenima	-	13
	<u>1.558</u>	<u>849</u>

11. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Kratkoročna oročena sredstva kod „Banca intesa“ ad	45.000	37.000
	<u>45.000</u>	<u>37.000</u>

Ostali kratkoročni plasmani uključuju deponovana sredstva kod domaćih poslovnih banaka. Sredstva su deponovana na period za 30 dana uz kamatnu stopu koja se kreće u rasponu od 1,30 % do 1,35 % na godišnjem nivou.

12. GOTOVINSKI EKVIVALENTI I GOTOVINA

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Tekući (poslovni) računi	11.461	9.837
Naplata maestro karticama	-	6
Izdvojena novčana sredstva	-	-
Devizni račun	1.829	1.838
	<u>13.290</u>	<u>11.681</u>

13. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Unapred plaćeni troškovi	446	779
	<u>446</u>	<u>779</u>

U okviru unapred plaćeni troškovi su obuhvaćena unapred plaćena premija osiguranja iznosi od RSD 367 hiljada

14. VANBILANSNA AKTIVA I PASIVA

Vanbilansna aktiva i pasiva iskazana na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od RSD 6.970 hiljada (2016. godine u iznosu od RSD 7.093 hiljada) obuhvataju date bankarske garancije.

15. KAPITAL

	Osnovni kapital	Rezerve	Dobitak	Neraspo- ređeni dobitak	U hiljadama RSD Neto gubitak Ukupno	
Stanje na dan 1. januara 2017. godine	17.783	208.424		193.687	(48.093)	371.801
Pokrivanje gubitka iz prethodih godina				(48.093)	48.093	
Neto dobitak tekuće godine	-	-	4.359			
Ukupan sveobuhvatni rezultat za 2017. godinu	17.783	208.424	4.359	145.594	0	376.160

Registrovani iznos osnovnog kapitala Društva kod Agencije za privredne registre (broj registracije 71891/2005 od 15.jula 2005. godine) iznosi RSD 17.783.253,70 i u celosti se odnosi na uplaćeni novčani kapital.

16. DUGOROČNA REZERVISANJA

Dugoročna rezervisanja obuhvataju rezervisanja naknade i druge beneficije zaposlenih. Promene na dugoročnim rezervisanjima bile su sledeće:

	2017.	hiljadama RSD 2016.
Stanje na početku godine	1.222	1.418
Dodatna rezervisanja izvršena u toku perioda	227	
Iskorišćeni iznos u toku perioda	(129)	(122)
Ukidanja dugoročna rezervisanja	-	(74)
Stanje na kraju godine	1.320	1.222

17. OSTALE DUGOROČNE OBAVEZE

Dugoročne obaveze iskazane na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od RSD 2.247 hiljada umanjeno za tekuća dospeća u iznosu od RSD 996 hiljada odnose se na obaveze po osnovu Ugovora o finansijskom lizingu. Obaveze po osnovu finansijskog lizinga se odnose na teretna vozila koja su nabavljena u 2017. godini i uključena u opremu Društva na dan 31. decembra 2017. godine obuhvataju obaveze prema:

	Dospeće 2020	Nominalna kamatna stopa 7,99	U hiljadama RSD
Intesa Leasing doo Beograd			2.247
			2.247

18. KRATKOROČNE FINANSIJSKE OBAVEZE

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Deo dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine (Napomena 17)	996	-
	<u>996</u>	<u>-</u>

Kratkoročne finansijske obaveze se odnose na obaveze po osnovu finansijskih lizinga odobrenih od strane komercijalnih banaka. Finansijske lizinzi su odobreni uz prosečnu kamatnu stopu koja se kreće u rasponu od 7,99% godišnje za 2017. godinu i obezbeđeni su blanko menicama Društva .

19. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

Primljeni avansi, depoziti i kaucije iskazane na dan 31. decembra 2017. godine u iznosu od RSD 786 hiljada (2016. godine u iznosu od RSD 497 hiljada) obuhvataju primljene avanse od pravnih lica u zemlji.

20. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Dobavljači u zemlji	8.599	8.648
Dobavljači u inostranstvu	-	-
	<u>8.599</u>	<u>8.648</u>

Obaveze prema dobavljačima ne nose kamatu i imaju valutu plaćanja koja se kreće u rasponu od 15 do 60 dana.

21. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Obaveze po osnovu neto zarada i naknada zarada	1.588	1.694
Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine na zarade	1.007	1.083
Obaveze za članarine	-	16
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	1	-
Obaveze po osnovu obustava iz neto zarada (10%)	364	-
	<u>2.960</u>	<u>2.793</u>

22. OBAVEZE ZA OSTALE POREZE, DOPRINOSE I DRUGE DAŽBINE

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Ostale obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	45	234
	<u>45</u>	<u>234</u>

23. POREZ NA DOBIT

Usaglašavanje računovodstvenog dobitka pre oporezivanja i tekućeg poreza prema poreskom bilansu bilo je sledeće:

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Dobit pre oporezivanja	4.663	-
Gubitak poslovne godine	-	47.411
Rashodi koji se ne priznaju	1.279	(1.456)
Računovodstvena amortizacija	15.375	(15.603)
Isplaćene otpremnine koji nisu bili priznati	(129)	123
Amortizacija u poreske svrhe	(17.415)	18.567
Prihodi po osnovu neiskorišć.dugoroč.rezervisanja		-
Porezi i doprinosi koje su plaćene u poreskom periodu	(234)	156
Poreska osnovica	3.539	
Gubitak iz poreskog bilansa	-	49.198
Iznos gubitka iz poreskog bilansa iz prethodnih godina do visina dobiti	3.539	
Obračunati porez	-	-
Umanjenje za ulaganja u osnovna sredstva	-	-
Porez po umanjenju	-	-
<i>Efektivna poreska stopa</i>	<u>15%</u>	<u>15%</u>

Odložena poreska sredstva i obaveze

Promene na računu odložena poreska sredstva i obaveze u toku godine bile su kao što sledi:

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Stanje 1. januara	3.636	4.317
Na teret/(u korist) bilansa uspeha	(305)	(681)
Stanje 31. decembra	3.331	3.636

Odložena poreska sredstva iskazana na dan 31.decembra 2017. godine u iznosu od RSD 3.331 hiljada odnose na oporezive privremene razlike u iznosu od RSD 3.331 hiljada po osnovu oporezive razlike između osnovice po kojoj se građevinski objekti, postrojenja, oprema i nematerijalna ulaganja priznaju u poreskom bilansu i iznosa po kojima su ta sredstva iskazana u finansijskim izveštajima.

24. USAGLAŠAVANJE POTRAŽIVANJA I OBAVEZA

Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31.12. 2017. godine:

- Neusaglašena potraživanja 2,49%
- Neusaglašene obaveze 9,38%

25. POSLOVNI PRIHODI

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	262.544	220.433
	262.544	220.433

25.1. Drugi poslovni prihodi

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Prihodi od zakupnina	-	100
	-	100

26. TROŠKOVI MATERIJALA

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Troškovi materijala za izradu	71.882	57.962
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	4.090	4.143
Troškovi jednokratnog otpisa alata i inventara	1.146	688
	77.118	62.793

27. GORIVA I ENERGIJE

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Troškovi goriva	19.300	18.180
Troškovi gasa	25	10
Troškovi električne energije	8.618	8.493
	27.943	26.683

28. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	65.181	67.716
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade na teret poslodavca	11.668	12.594
Troškovi naknada po autorskom ugovoru	30	30
Troškovi naknada po ugovoru o delu	218	-
Troškovi naknada članovima Nadzornog odbora	198	-
Ostali lični rashodi i naknade	9.207	6.358
	86.502	86.698
Broj zaposlenih na kraju godine	80	94

28.1 Ostali lični rashodi

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Naknada troškova zaposlenima na službenom putu	84	102
Naknada za smeštaj i ishranu na terenu	1.629	622
Naknade troškova prevoza na rad i sa rada	197	250
Naknada za korišćenje sopstvenog automobila u službene svrhe	-	-
Solidarni pomoć radi ublažavanja nepovoljnog mater.položaja zaposlenih	1.821	
Naknada zarada po osn.privrem.korigov.osnov.10% uplata u Budžet RS	5.365	5.215
Ostali lični rashodi	111	169
	9.207	6.358

29. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Troškovi usluga na izradi učinaka	31.573	9.199
Troškovi transportnih usluga	385	1.305
Troškovi PTT usluge	4.338	2.718
Troškovi usluga održavanja	2.164	1.675
Troškovi zakupnina	-	-
Troškovi mašinska obrada podataka	1.007	1.022
Troškovi reklame i propagande	124	13
Troškovi komunalne usluge	294	259
Troškovi hemij.i bakter. analiza vode	1.490	1.334
Troškovi ostalih usluga	72	272
	41.447	17.797

30. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja	478	414
Troškovi amortizacije tuđe NPO	79	
Troškovi amortizacije nekretnina	6.369	6.457
Troškovi amortizacije postrojenja i opreme	8.449	8.732
	15.375	15.603

31. TROŠKOVI DUGORIČNIH REZERVISANJA

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Troškovi rezervisanja za otpremnine	227	-
	<u>227</u>	<u>-</u>

32. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Troškovi neproizvodnih usluga	1.750	1.451
Troškovi reprezentacije	526	823
Troškovi premija osiguranja	3.180	2.098
Troškovi platnog prometa	344	255
Troškovi članarina	43	48
Troškovi poreza	3.000	4.937
Troškovi doprinosa	-	-
Ostali nematerijalni troškovi	2.170	2.782
	<u>11.013</u>	<u>12.394</u>

33. FINANSIJSKI PRIHODI

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Prihodi od kamata od trećih lica		
-po oročenim depozitima	554	701
-po potraživanjima iz dužničko-poverilačkih odnosa	17	3.997
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule		
-pozitivne kursne razlike	-	29
-pozitivni efekti valutne klauzule	-	-
Ostali finansijski prihodi	-	74
	<u>571</u>	<u>4.801</u>

34. FINANSIJSKI RASHODI

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Rashodi kamata prema trećim licima		
-po kreditima	-	853
-po osnovu javnih prihoda	1	-
-po finansijskom lizingu	-	-
-zatezne i druge kamate	3	40
Ostali finansijski rashodi		-
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule		
-negativne kursne razlike	73	-
-negativni efekti valutne klauzule		-
	<u>77</u>	<u>893</u>

35. PRIHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	-	98
	<u>-</u>	<u>98</u>

36. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI OSTALE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Obezvredenje potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	384	27.673
	<u>384</u>	<u>27.673</u>

37. OSTALI PRIHODI

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	-	-
Dobici od prodaje materijala	537	443
Naplaćena otpisana potraživanja	-	74
Prihodi od smanjenja obaveza	923	-
Prihodi od naknađenih šteta	264	664
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	-	-
Ostali nepomenuti prihodi	364	253
	<u>2.088</u>	<u>1.434</u>

38. OSTALI RASHODI

	2017.	U hiljadama RSD 2016.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje opreme	19	12
Gubici od prodaje materijala	-	-
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	-	30
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha	3	58
Izdaci za humanitarne, kulturne, zdravstvene i za sportske namene	123	205
Rashodi po osn.ugovorenih kazni i penali	333	-
Obezvredenje datih avansa	-	-
Rashodi po osnovu sporova	-	24.778
Naknade štete trećim licima	11	350
Obezvredenje nekretnina, postrojenja i opreme	-	-
Ostali nepomenuti rashodi	15	342
	<u>504</u>	<u>25.775</u>

39. PREUZETE OBAVEZE

Društvo je imalo potencijalne finansijske obaveze u vezi sa bankarskim i drugim garancijama, koje su nastale u redovnom toku poslovanja. U toku redovnog poslovanja, Društvo je izdalo garancije trećim licima u iznosu od RSD 6.970 hiljada (2016. godina RSD 7.083 hiljada), koje su iskazane u vanbilansnoj evidenciji. Ne očekuje se da će usled potencijalnih obaveza doći do materijalno značajnih finansijskih obaveza.

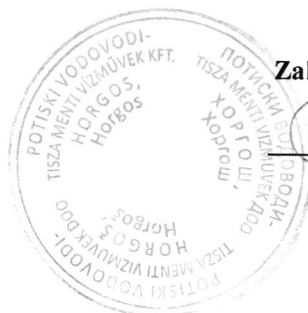
40. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31. decembra 2017. godine ne vode se sudski sporovi protiv Privrednog društva i ne postoje potencijalne obaveze.

41. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVEŠTAJNOG PERIODA

Nakon datuma bilansa nije bio nikakav značajan događaj.

U Horgošu,
Dana, 21.03.2018.

Zakonski zastupnik

[Handwritten signature]